ЗАПИСИ СА ПЛАНИНЕ: ПОГНУТ МЕЂУ РЕЧИМА

Одметнути од себе

Како се овако погубисмо, брате мој? Како нас оволико залудеше и расуше те ђавоље играчке? А смејали смо се Индијанцима и ђинђувама. Неки би овде, полудели, да се гласа о поверењу Богу. Изгубио је већину, кажу. Мора на изборе. Избациће га са фарме. Уградиће му силиконе, полепити његове плакате по тарабама. Народ, узрујано месо и кости, гладан сок под кором, постао је слика у кутијицама које уместо срца имају батерију. Наравно, има лека. Само да буде нас

Пише: Слободан Ристовић

Док смо читали ушима, Бог је седео у истој просторији са нама. Слушао је речи из којих ничу људи са главама пуним плодног семења. Били смо његова семенарница и клијалиште, били смо му уз колено. Тако смо чували ред кућевни и поштовање укућана. Деца се нису сврзала међ одраслим чељадима, него су одрастали међу одраслима. Отирали су чеону и грудну глеђ сродника. Пазећи да ништа не чине преко реда и мимо реда.

Разродили смо се када смо се тобож описменили. Када су слова и речи постали оружје и оруђе надмености. Када су међу чељад дошли неке незналице које су постављале чудна питања и давале још чудније одговоре.

Бог који је седео на сред куће прешао је у ћошак. А на Његово место сео је неки са именом: шеф, пословођа, предрадник, директор. Или још надменији: секретари, председници, иследници. Или још гори: одборници, посланици, начелници. Од њих и њихових памети, зидове је нагризла забезекнутост. Иконе су се прекриле пешкирима. Ђед на белом коњу, усликан при повратку од Солуна, одјахао је у мемлу подрума. Барут се сасушио под рогом и по капислама. Кости су нам ошупљикавиле, као да је кроз њих провејао жижак.

Бог више није седео ни у ћошку. Истерали су га из куће, и из црквених календара ношених у новчанику уместо новца. У те мале књиге са великим истинама, испуњене тапијом образа, уносио се дуг и драг. Црвена и црна слова нису прскала својом бојом, гађала дрвљем и камењем, костима и лобањама, него се међу собом поштовала. У те две боје све нам је било уписано. Ти ширити су били место свакој еполети. Постројавале су смртне и љубавне чете. Образи су били Овчар и Каблар, између којих је вијугао друм у правцу царског и божијег.

Људи су се одметали од добра и доброте. Благо више није било оно што се радом и поштењем стицало, што се у зноју пропирало, већ оно што је грамзивост отимала. Образ се похајдучио и острвио. Постао је канија мачу. Избледела је племенита људска румен, звана стид, без које ни небо нема ослонац, него лелуја и пропада кроз плућне марамице и мајчинске материце.

Мудрост којом су се застирала свечана и стајаћа осећања убрзано се таложила са трином ноктију и зубном глеђу, који беху мливо живота. Време је постало највећа људска несташица. Речи су се разишле ко мрави ударени кишом. Пустош у устима и пустош у ушима. Одљудили смо се, одбратимили, одкумили, разверили.

Народ, узрујано месо и кости, гладан сок под кором, постао слика у кутијицама које уместо срца имају батерију. Испарила је крв из вена. Суша-пустињиште, потрушено чемером.

Боже, Брате и Оче, Мајко наша мушка, врати се нашој кући!

Има ли ко да завапи? Има ли ко да га препозна каменованог ђавољим играчкама?

КЊИГА ЈЕ ТА СЛАМКА

Наравно да постоји. Бог не тражи да му будемо присталице. Њему није потребна већина да му овери постојање. Има будних људи и у њима врес разума, у покиданој живчаној прећи окорци части и поштења. Нису сви обучени у „ново царево одело“. Још има оних у кошуљама сашивеним од мајчине постељице, постављених вером у Човека.

Нема бољег лека од речи. Та лековитост буја у осојним и присојним странама свакога од нас. Нико не пропаде и када га није, јер и немлук има свој глас. Разум, и када је утрина, дише својим и зјапом. Бог је браник пред дављеником, рука која води васкрснуће. Књига је та сламка.

Књига је могућност да се вратимо питомини људског постојања, оним наравима које су имале зацељујућу, лековиту моћ. То је оно доба, за које мислимо да је нестало, да је сагорело међ разним ђавољим направама.

Напредак је уједно и суноврат човека. Цивилизација, као правац веће људске уљудности, извитоперила се на свом путу. Окренула се против људи. Зашто? Можда првенствено због знатижеље, због залазака у тамне просторе, богомнеобдарене и неосветљене. И поред тога, цивилизација као енергија која отвара врата ка бољем, или

која само отвара, није оно што треба зауставити. Треба је учинити богоугоднијом.

Онај који пред нашим ходом затиска бездан има стан у нашем срцу. Има и оних срца која немају стан у човеку. То размеђе у духу људском надгледају, штите и од злих бране речи. Књига је житница и ризница, пећина и двор, леп и богаљ, запис на храсту и икона у Грачаници, оно чему треба да се вратимо.

А, враћајући се, сигурно да ћемо себе посрнуле срести.

Помоћи себи није одмоћи другима. Напротив, пред очима Божјим, доброта је најомиљенији дар у људима. **<**

(Аутор је познати српски песник. Живи и ради у Мачкату, на Златибору)

Објављено: недеља, 21. фебруар 2016, 20:05h